UUTISET

Yrityksen kannalta on epäoikeudenmukaista, jos koko valvonnan yleisarvosanaksi tulee mutrunaama jonkin pienen ja elintarviketurvallisuuden kannalta vähäpätöisen puutteen takia. **JOHTAJA MARLEENA TANHUANPÄÄ, ETL**

Makeistehtaat ja myllyt mukaan Oiva-tarkastuksiin

Elintarvikevalvonnan Oiva-järjestelmä laajenee ensi vuoden aikana noin 7 600 elintarvikealan yritykseen. Mukaan tulevat valmistava teollisuus, elintarvikkeiden kuljettaminen ja varastointi.

Elintarvikevalvonnan tuloksista kertova Oiva alkaa ensi vuonna hymyillä tai mutristaa suutaan esimerkiksi myllyissä, leipomoissa, makeistehtaissa sekä lihaa, kalaa, maitoa tai munia käsittelevissä laitoksissa.

Elintarvikehuoneistojen tarkastukset alkavat tammikuussa ja laitosten toukokuussa.

Oiva on elintarvikevalvonnan tulosten sähköinen julkistamisjärjestelmä, jonka avulla viranomaiset ovat halunneet tarjota kuluttajille mahdollisuuden tutustua valvonnan tuloksiin.

Lisäksi yritysten pitäisi laittaa raportit omille kotisivuilleen.

Oivaa koordinoi Elintarviketurvallisuusvirasto Evira.

Tulokset verkkoon vuoden päästä

Oivan laajentaminen koskee monia sellaisia laitoksia, joissa kuluttaja ei asioi suoraan. Jos tarkastettujen yritysten tulokset kiinnostavat, kuluttaja voi katsoa niitä verkosta vuoden päästä.

Alunperin tulokset piti laittaa verkkoon jo ensi vuonna.

”Aikataulua muutettiin, jotta saamme kokemusta siitä, miten Oiva-järjestelmän arviointiohjeet sopivat esimerkiksi elintarviketehtaiden tarkastuksiin”, kertoo ylitarkastaja **Marina Häggman** Evirasta.

Kuluttajat ovat puolitoista vuotta päässeet katsomaan, millaisia hymynaamoja elintarvikemyymälät, ravintolat, kahvilat ja suurkeittiöt ovat saaneet.

Oiva ei lisää säädöksiä

Yrityksissä tähänkin saakka valvottavat asiat eivät Oivan seurauksena muutu, eikä Oiva vaikuta lainsäädännön vaatimuksiin.

Lisäkustannuksiakaan ei pitäisi olla tiedossa.

”Tarkastukset tehdään kuntien valvontasuunnitelman mukaan. Ne ovat olleet tähänkin saakka maksullisia”, Häggman sanoo.

Mikäli Oiva-tarkastuksessa valvoja huomaa puutteen, sen korjaamisaikataulu riippuu siitä, miten vakavasta asiasta on kyse. Arvosanoin asia määritellään joko korjattavaksi tai huonoksi, Häggman selittää.

Häggmanin mukaan yhdessä yrityksen kanssa sovitaan siitä, mihin mennessä se korjaa puutteen.

Tarkastukset yhtenäisiksi

Viranomaiset haluavat Oiva-järjestelmällä yhtenäistää käytäntöjä, jotta kaikki elintarvikevalvojat tekevät tarkastuksia samojen arviointiohjeiden perusteella.

Ravintoloiden ja ruokakauppojen valvontatietoja julkaistaan jo useassa maassa, muun muassa Tanskassa, Belgiassa, Englannissa ja Yhdysvalloissa.

Suomessa ja Tanskassa järjestelmä on ulotettu myös teollisuuteen. Oiva on ottanut suurimmat vaikutteensa tanskalaisesta Smileystä.

MAIJA ALA-SIURUA

Tiukka valvonta lisää yrittäjän työtaakkaa

VAASA (MT)
Tanja Törmä aloitti ravintolayrittäjänä Lounasravintola Helmessä Vaasan Tervajoella viime keväänä.

Terveystarkastajat kävivät yllätysvierailulla viime kesänä. Lounasravintola Helmi sai tarkastuksessa Oiva-hymynaaman, joka kertoo kaikkien tarkastettujen kohteiden olevan kunnossa.

”Tarkastajat syynäsivät siivouskomeroiden ja henkilökunnan työasujen siisteyden ja keittiön. Työvälineiden ja säilytysmenetelmien pitää olla kunnossa. Pakasteessa ei saa säilyttää vanhentuneita elintarvikkeita”, Törmä kertoo.

Törmä epäilee, ettei Oiva-hymynaama juuri lisää lounasravintolan suosiota.

”Toisaalta se olisi voinut vaikuttaa kielteisesti myyntiin, jos emme olisikaan yltäneet parhaaseen luokitukseen”, hän puntaroi.

Alalle lähtiessään Törmä tiesi, että elintarvikevalvonta on tiukkaa.

”Elintarvikehygieniasta on syytä huolehtia perusteellisesti. Erilaisia valvontaan liittyviä lomakkeita on liikaa. Se vie paljon aikaa, ja se on pois kaikesta muusta työstä.”

Törmä toivoo, ettei ravintolapuolen elintarvikevalvonta enää kiristy nykyisestä.

JUKKA KOIVULA

JOHANNES TERVO

Ravintolayrittäjä Tanja Törmä ei usko Oiva-hymyn lisäävän lounasravintolan suosiota.

Keskisuuri leipomoyritys

Laadittavia suunnitelmia
- Omavalvontasuunnitelma[1)]
- Suojelusuunnitelma[1)]
- Työsuojelusuunnitelma[1)]
- Tulityösuunnitelma[1)]
- Laitoshuollon suunnitelma[1)]
- Työterveyssuunnitelma[1)]
- Tasa-arvosuunnitelma[2)]
- Atex-räjähdyssuunnitelma[3)]
- Ovas-suunnitelma[3)]
- Väestönsuojasuunnitelma[3)]
- Sprinklerin käyttösuunnitelma[2)]
- Sertifikaatti (valittavana erilaisia)[4)]
- Tuhoeläinten torjuntasuunnitelma[5)]

1) päivitettävä vuosittain
2) laadittava
3) laadittava ja päivitettävä, kun muutoksia
4) vapaaehtoinen
5) osa omavalvontaa

Valvottavia asioita
- Terveystarkastukset
  pakollinen kaikille töihin tullessa
- Palotarkastus[1)]
- Työsuojelutarkastukset
  kerran vuodessa tai ongelmien ilmaantuessa
- Sprinkleritarkastukset[1)]
- Painesäiliötarkastukset[1)]
- Sähkötarkastukset
  kahdeksan vuoden välein
- Öljysäiliötarkastukset
  viiden vuoden välein
- Näytteenotot tuotteista
  sopimuksen mukaan
- Maakaasun valvonta
  suoritettava valvojan tutkinto
- Vakuutustarkastukset[1)]
  keskukset lämpökuvattava
- Palosammuttimien tarkastukset[1)]

1) vuosittain

Muita velvoitteita
- Hygieniapassi
  oltava kaikilla työntekijöillä
- Tulityökortti
  oltava tulitöitä tekevillä ja niistä vastaavilla
- Trukinajokortti
  oltava trukin käyttäjiksi nimetyillä, leipomo vastaa koulutuksesta
- Ensiapukortti
  oltava vähintään yhdellä jokaisessa työvuorossa
- Työsuojelukortti
  vapaaehtoinen

Henkilöstön edut
- Palkat
- Lomat
- Sairausedut
- Koulutus
- Eläke-edut, vakuutukset
- Muut edut

MT

Esimerkki siitä, millaisia velvoitteita keskisuuren leipomoyrityksen on täytettävä. Oiva-tarkastukset eivät viranomaisten mukaan lisää yrityksien kontolle tulevaa byrokratiaa.

Oiva-hymiöitä on neljä: oivallinen, hyvä, korjattavaa ja huono. Mitä leveämpi hymy,sen paremmin yrityksen elintarviketurvallisuusasiat ovat.

”Yksi mutrunaama ei saisi vaikuttaa yleisarvosanaan”

Elintarviketeollisuusliitto ETL pitää Oiva-järjestelmän laajenemista hyvänä asiana. Se toivoo kuitenkin muutosta tapaan, jolla tarkastusten tulokset esitetään.

”Yrityksen kannalta on epäoikeudenmukaista, jos koko valvonnan yleisarvosanaksi tulee mutrunaama jonkin pienen ja elintarviketurvallisuuden kannalta vähäpätöisen puutteen takia”, sanoo johtaja **Marleena Tanhuanpää** ETL:stä.

”Tulosten yksinkertaistus yhteen naamaan saattaa pahimmassa tapauksessa johtaa kuluttajia harhaan.”

Liitto haluaisi viranomaisten kanssa kehittää esittämistapaa niin, että tulokset ja sanalliset arvioit julkaistaisiin sellaisenaan.

Ensi vuonna Oivaan mukaan tulevien yritysten raportit julkaistaan järjestelmän kotisivuilla vuoden 2016 tammikuusta alkaen.

ETL on tyytyväinen, että tarkastustulokset julkaistaan verkossa vasta, kun järjestelmästä on saatu kokemuksia.

”On kaikkien etu, että toimijat ja valvojat ehtivät perehtyä kunnolla satoja sivuja sisältävään Oiva-ohjeistukseen”, Tanhuanpää sanoo.

Yhdessä yrityksen kanssa

”Hyvä, että elintarviketurvallisuuden valvontaa yhdenmukaistetaan ja yhtenäistetään”, Tanhuanpää kiittelee Oiva-järjestelmää.

Hän toivoo, että valvontatilanteissa elintarvikealaa vietäisiin yhdessä eteenpäin ja tarkastuskäynnin luonne olisi neuvonnallinen.

”Valvojilla on suotavaa olla tilannetajua ja ymmärrystä, jotta he osaavat erilaisissa tilanteissa soveltaa ohjeita.”

MAIJA ALA-SIURUA

JATKAJAT

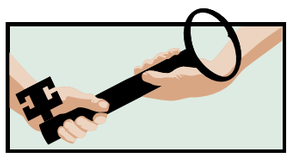

Uusia yrittäjiä

Ahlholm Jarmo 30. Nivala. Rauhalan tila. 7.8.2014. Kasvinviljely ja metsätalous.
Ahosola Antti 32. Polvijärvi. Seppälän tila. 1.7.2014. Viljanviljely.
Aikkila Paula ja **Kyösti** 37 ja 36. Kuusamo. Pahkalehdon tila. 1.1.2014. Kasvinviljely ja lammastalous.
Haapasalo Olli 26. Orimattila. Haapasalon tila. 7.4.2014. Kasvinviljely.
Hatakka Anssi. Janakkala. Sokson tila. 12.9.2014. Kasvinviljely.
Humpila Juhani 24. Asikkala. Uusi-Humpilan tila. 21.3.2014. Maidontuotanto ja sokerijuurikkaanviljely.
Kalliomaa Jaakko. Kurikka. Köykän tila. 4.1.2014. Kasvinviljely.
Karesto Timo ja **Eeva** 28 ja 29. Eura. Kares-Anttilan tila. 11.12.2014. Kasvinviljely ja metsätalous.
Karjalainen Janne 31. Kestilä. Leiviskän tila. 1.4.2014. Viljantuotanto.
Kauppinen Tommi. Vieremä. Pekkalan tila. 1.3.2014. Kasvinviljely.
Kielinen Arto. Kortesjärvi. Rasilan tila. 19.11.2014. Sikatalous.
Koivuniemi Teija ja **Timo** 34 ja 34. Lieto. Koivuniemen tila. 3.11.2014. Kasvinviljely.
Mty Koli Salomon ja **Valtteri** 23 ja 20. Loimaa. Suotorpan/Kolin tila. 17.12.2014. Naudan kasvatus, ternistä teuraaksi.
Kunelius Janne 36. Äänekoski. Häntälän tila. 1.8.2014. Kasvinviljely ja metsätalous.
Laurila Mika 29. Kylmäkoski. Nikkilä-Sipilän tila. 21.2.2014. Viljanviljely.
Lehtinen Anna ja **Välimäki Joni** 31 ja 38. Kauhava. Yli-Tynin tila. 1.10.2014. Kasvinviljely.
Mustonen Jussi 28. Laitila. Mäen tila. 28.2.2014. Naudanlihantuotanto.
Naukkarinen Satu ja **Tommi** 30 ja 32. Joroinen. Koivuniemen tila. 1.12.2014. Maidontuotanto.
Paaluharju Joni 22. Posio. Hakalehdon tila. 25.8.2014. Naudanlihantuotanto.
Paavilainen Satu ja **Samuli** 32 ja 30. Urjala. Lähdeniemen tila. 23.7.2014. Maidontuotanto.
Pasanen Antti 30. Muurame. Kalalahden tila. 29.8.2014. Naudanlihantuotanto.
Penttilä Kai ja **Anu** 40 ja 34. Hauho. Rusilan tila. 25.9.2014. Metsätalous ja kasvinviljely.
Riihiaho Johanna ja **Jouni** 29 ja 25. Merikarvia. Ranta-ahon tila. 1.6.2014. Maidontuotanto ja metsätalous.
Ruponen Mika. Somero. Kuuselan tila. 12.12.2014. Viljanviljely.

Haalarit ja täkkisetti

Tänä vuonna sukupolvenvaihdoksen tekevät tai aloittavat yrittäjät saavat haalarit. Saamisen ehtona on, että sukupolvenvaihdos tehdään tai yritystoiminta aloitetaan tänä vuonna ja ilmoitetaan siitä Maaseudun Tulevaisuuden tai Landsbygdens Folkin Uusia yrittäjiä -palstalla. Ilmoitus on maksuton.

Lisäksi ehtona on, että jatkaja tai yrittäjä on MTK:n jäsen. Valtran edustaja ottaa puhelimitse yhteyden ja sopii haalarien toimittamisesta.

Isku lahjoittaa MT:n Uusia yrittäjiä -palstalla sukupolvenvaihdoksesta ilmoittaville MTK:n jäsentiloille täkki&tyyny -setit. Setin saavat sekä luopujat että jatkajat. Spv-kaupasta ilmoittaneet kutsutaan tätä varten Iskun lähimpään myymälään. Muista ilmoittaa myös luopujien yhteystiedot.

Lähetä jatkajien tai yrittäjien nimet, mielellään myös iät, osoite, puhelinnumero, tilan nimi, sijaintikunta ja päätuotantosuunnat sekä jatkamisen tai yrittämisen aloituspäivämäärä osoitteeseen:

Maaseudun Tulevaisuus, Jatkajat, PL 440, 00101 Helsinki; telekopio: (09) 694 3717 /Jatkajat; sähköposti: anita.munter@maaseuduntulevaisuus.fi.

Jatkaja-ilmoituksen voi myös tehdä MT:n verkkolehdessä *www.maaseuduntulevaisuus.fi* Ota yhteyttä -linkin kautta.
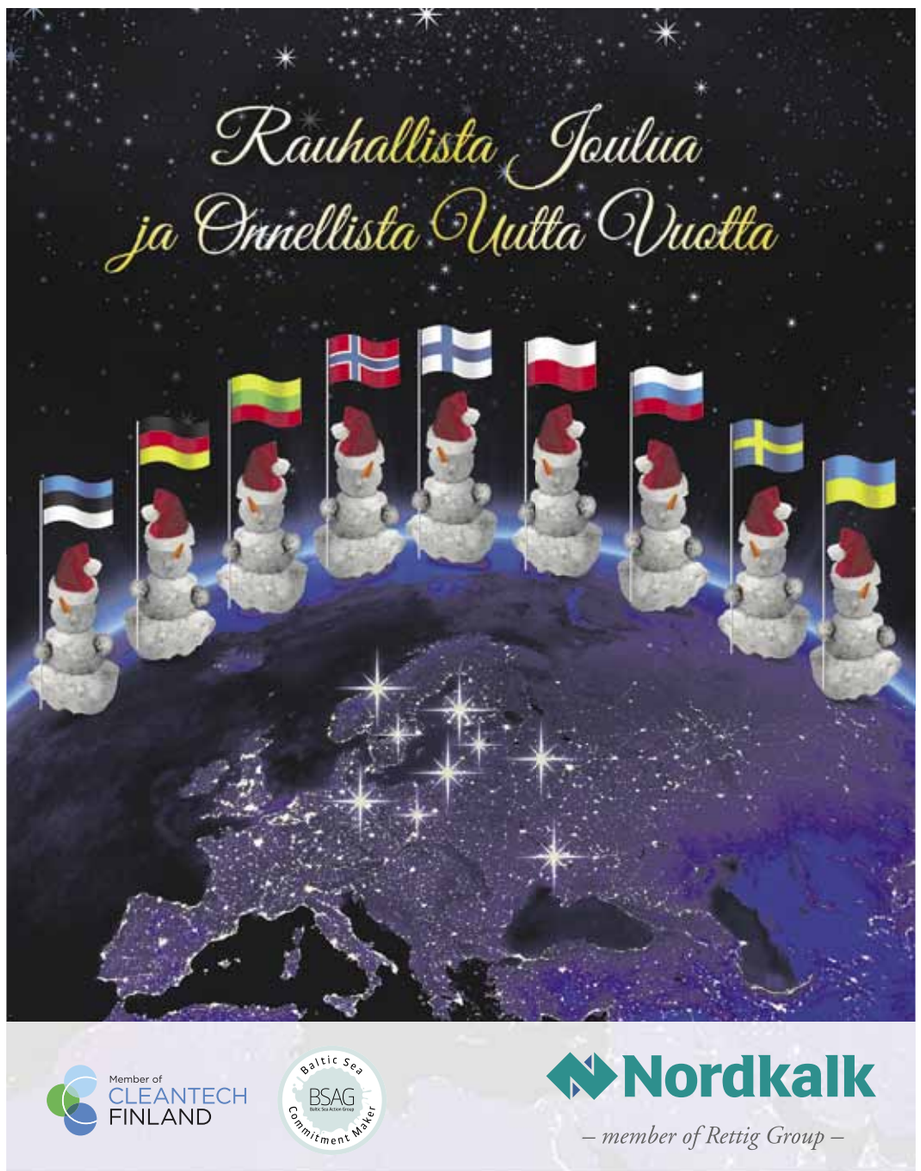
MT